

m mosty

Královéhradecké diecéze Církve československé husitské
ročník 5 / číslo 3 / září 2021

ROZHOVOR

Žít v souladu, uvolnění
a v pravdě **3**

SVÁTOSTI NAŠÍ CÍRKVE

Svátost pokání
a svátost útěchy
nemocných **6**

O POCITECH, OMYLECH A CHYBÁCH

Fake news
mezi námi... **9**

 KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské

Obsah

rozhovor

- 3** ŽÍT V SOULADU,
UVOLNĚNÍ A V PRAVDĚ
SVÁTOSTI NAŠÍ CÍRKVE

svátosti naší církve

- 6** ŽÁDNÁ SVÁTOST
SE NEOBEJDE BEZ
MODLITBY
– SVÁTOST POKÁNÍ

vydali jsme

- 7** VÍŠ, KDO JSI?

svátosti naší církve

- 8** BYLA SMÍŘENÁ
A PŘIPRAVENÁ
– SVÁTOST ÚTĚCHY
NEMOCNÝCH

o pocitech, omylech a chybách

- 9** FAKE NEWS MEZI NÁMI

anketa

- 10** JAK SI VZPOMÍNÁTE
NA SVŮJ PRVNÍ DEN
VE ŠKOLE?

z diecéze

- 12** STALO SE,
STANE SE...

- 12** OSLAVY MJH
V HLINSKU

synoda duchovních 2021

- 12** CO SE NAŠÍ
SPOLEČNOSTI
ZTRATILO?

z diecéze

- 14** OSOBNOST
DIECÉZE 2021

Fotografie
na titulní straně:
TOMASZ WALACH

editorial

Slovo úvodem

Moji milí,

nedávno jsem se procházel prosluněným Hradcem. Byl pátek, pozdní odpoledne a všude klid. Jdu si pozvolna, vnitřně se usmívám proto, že kupodivu nikam nespěchám, a najednou mi někdo silně zakřičí do ucha: „Ježíši Kriste! To je práce ve výškách!“ Lekl jsem se docela dost. Zastavil jsem se, a v tom těsně kolem mě prosvištěl cyklista, který takto halasně volal. To sdělení nepatřilo mě, ale prodavačkám, které zrovna byly venku před obchodem. Jedna z nich byla na štaflích a umývala okno nade dveřmi. Brzdy na kole zaskřípaly, cyklista zastavil a pustil se družně s prodavačkami do hovoru. Zněl tu smích a já se už nadechoval, když jsem kolem nich procházel, že cosi vtipného cyklistovi také řeknu, abych tak vyplavil své nepříjemné leknutí. Slunce mi ale hrálo do zad a nepodstatná emoce nakonec poodstoupila. Většina našich emocí rychle poodstoupí, volají na nás sice úpěnlivě, i když jen krátkodobě referují nám o našem tělesném stavu i vnějším světě. Emoce nás také upozorňují na aktuální nebezpečí, jsou naší obranou. Můžeme je vcelku trefně přirovnat k ohni, který je též „výtečným sluhou, ale i naším špatným pánem“. Toto číslo Mostů jsme věnovali tématu emocí, které tvoří naši lidskou výbavu a jsou zdrojem mnohého nepochopení a konfliktů mezilidských vztahů. Různá emoční pole a napětí patří nutně i do církevního společenství. Jsme jen lidé, a tak kromě radosti, cítíme i strach, hněv, smutek, údiv či odpor. Je jistě důležité pro nás i celkovou atmosféru našich setkání, jak dokážeme zpracovat své emoce v drobných příbězích i výrazných okamžicích...

V Mostech najdete mimo jiné rozhovor s Ellen Makumbirofa – dává nám nahlédnout do umění slam poetry, světa svých emocí a přemýšlení o sobě. Několikrát jsem ji viděl na pódiu při vystoupení,

poté jsem se s ní „náhodně“ setkal na festivalu Meziprostor, kde jsme oba v rámci programu přijali pozvání. Strávili jsme pak dlouhý čas společným povídáním, které vycházelo z otázek a hlubokého přemýšlení Ellen, jež podle mého soudu má co říci i jiným. Jako mladý člověk dobře tuší, že je potřeba na svém nitru pracovat a stále hledat skutečné jádro křesťanství. Pevný základ totiž nenacházíme někde na povrchu či v emocích, ale v realitě naší víry a rozumu. Věřím, že i další články v těchto Mostech vás, milé sestry a milí bratři v Kristu, přivedou k zamyšlení a třeba i zdánlivě k nepodstatným vzpomínkám, jaký byl váš první den ve škole (naše anketní otázka). Ostatně stále se máme co učit, vidíte? A to, jak dobře umíme pracovat s emocemi, se projeví hned při každém církevním shromáždění, kde vládne nejen Duch Kristův, ale také bohužel i nestálý duch lidství. Naše společnost se jako emoční celek také projeví už brzy v parlamentních volbách. Emoce půjdou jistě opět na povrch jako lákadlo politiků na voliče, které ovšem ale v důsledku v mnohém rozděluje...

Kéž tyto Mosty nesou opět stopu propojenosti církve, díky Duchu, kterého potřebujeme pro vyrovnání všech našich pocitů, emocí i strohého pragmatismu.

Mějte se dobře – Pán je s vámi.

VÁŠ BISKUP PAVEL

Nebeský Otče, náš vnitřní svět bývá zmitán přelétavým duchem našeho lidství. Prosíme o tvého Ducha, ať nás v pravdě posiluje a dává rozlišit, co je v životě vskutku podstatné. Prosíme, ať nejsme tolik závislí na svém pohledu na věci a děje, zato však, ať jsme víc prospěšní tobě a tvému království.

Amen

Žít v souladu, uvolnění a v pravdě

Ellen Makumbirofa (1996, Liberec), přední představitelka české slam poetry. Vedle toho se věnuje umění, píše básně, skládá písně, tančí, hrála divadlo. Narodila se do smíšené rodiny, má slovensko-zimbabwské kořeny, šest let studovala psychologii, načež studia zanechala a nyní pracuje jako recepční v hostelu Long Story Short v Olomouci.

Jsi známá spíše mezi mladými lidmi jako umělkyně slam poetry. Měli bychom tento „druh poezie“ představit – „Slam poetry nelze zaměňovat s autorským čtením či recitační soutěží. Autoři-slameři se zaměřují na to, CO sdělují a JAK to sdělují. Jde o performativní žánr, který často připomíná rap bez hudebního podkresu. Vždy jde o autorské texty a důležitá je přítom hlavně komunikace diváky. Do hry přichází i mimika, výraz, pohyb, rytmus, určitá „zpěvnost“ přednesu i sdělení textu... Ellen, jak ses k této „disciplíně“ dostala?

No, když jsem byla v prváku na výšce, byla jsem jediná z našeho jihlavského gymnasia, která šla do Olomouce. Nikoho jsem tu neznala a cítila se hodně osaměle. Jednou jsem uviděla plakát na křest básnické sbírky, který byl velmi kreativní. Jelikož jsem poezii psala, lákalo mne to. A takto jsem se naprosto neplánovaně podívala na první slam poetry exhibici v životě – byl to totiž křest básnické sbírky slamera Jana Jílka, v jehož rámci se konala i hodnocená slam poetry exhibice. Byl tam například Dan Kunz, Anatol, Rimmer nebo Pan Václav. Atmosféra byla neskutečná a slam poetry mne v ten večer naprosto uchvátila. Na jednu stranu jsem se cítila méněcenně, že bych to nikdy nemohla zvládnout, na stranu druhou mě to nesmírně lákalo a uvnitř jsem cítila, že to je kus mne, že něco takového už v určité podobě dělám nebo jsem dříve dělala (v rámci ochotnického divadla či mých kreativních příspěvků v rámci uměleckých akcí apod.). Asi o dva měsíce později jsem se rozhodla a napsala na fb stránku Slam poetry CZ, zda je potencionálně možné se účastnit Femislamu v Olomouci. Pořadatel Bob Hýsek byl velmi pohotový a hned mě napsal do seznamu účinkujících,

z čehož se mi udělalo značně nevolno. Nakonec jsem ale vystoupila, dostala se do souboje o první místo a skončila druhá. No a od té doby jedu v rozjetém vlaku.

Naše číslo Mostů se zabývá emocemi. Ve slam poetry s pocity pracuješ hodně. Představuji si, že s každou „básní“ si i řešíš něco v sobě...

Nevím, takto si to asi vyloženě nepředstavuji. Každopádně mám pocit, že s každou básní vyjadřuji část sebe, zjevují jinou fazetu mého nitra. S každým slamem jsem někdo jiný. V každém slamu jsem v jiném světě. A to vše dohromady – to jsem já. Ještě jsem ani plně nevyjádřila, kdo vlastně jsem. Mám pocit, že v současné chvíli je v mém slamu zachyceno cca 10% mých fazet. Nemám dojem, že by mi psaní pomáhalo si pocity třídit či zpracovávat. Naopak vnímám, že mé vnitřní třídění myšlenek a emocí je stěžejní pro to, abych mohla tvořit a předat lidem něco, co má hloubku, přesah či přidanou hodnotu.

Za tu dobu, co se slam poetry věnuješ, změnilo se něco v tobě, pro tebe, vnímání světa, lidí?

Ano, určitě. Ale opět. Změnilo se to ne asi tolik vlivem slam poetry, ale spíše vlivem mé osobnosti a životních událostí, mým vnitřním vývojem. A to se sekundárně promítlo do mé tvorby. Ono to možná působí, že slam poetry pokrývá obrovskou část mého života, ale ve skutečnosti tomu tak vůbec není. Slam poetry je taková třesinka na dortu, „tip of the iceberg“, ale pravdou je, že bych jí dala asi stejných 10% z mého života jako fazetám v mých slamech. Mám pocit, jako bych od svých šestnácti let byla v nitru stále stejná, a přeci vím, že se neustále měním. Je to zvláštní. Ale taková nej-

větší změna je asi to, že se čím dál tím víc učím žít ve svobodě – v naprostém uvolnění. Už se tolik nestresuji. Jsem ochotna „pustit“ cokoli i kohokoli pro můj vnitřní klid a mé osobní zdraví. Mnohem víc si

uvědomuji, že pokud chci být komukoli užitečná, musím se postarat nejdříve sama o sebe. O mne bohužel nebylo vhodně postaráno a já si teprve nyní uvědomuji své opravdové potřeby. Zároveň je podle mne potřeba si dávat pozor na to, ať v tom procesu nepřehlédnu ostatní. U mne je to ale skoro nemožné, protože jsem byla tak zautomatizovaná a naučená se dívat kolem sebe a neustále se přizpůsobovat tomu, co je kolem mne, že je pro mne naprosto nepřirozené se řídit podle sebe. Ne, když jsem ve svém pokoji, ne, když stojím na pódiu, ale v každodenním životě a ve vztazích.

Líbí se mi, jak bez obalu zařazuješ téma víry, Boha do své tvorby. Myslíš si, že dost často dnešní lidé nevědí, o čem mluvíš, možná spíše jen tuší...

Je to možné. Já nad tím takto vůbec nepřemýšlím. Nepřemýšlím nad tím, kdy ve slamu zmíním Boha a kdy zase ne. Bůh je v mém nitru, víra v mé podstatě, Duch v celém mém bytí. Pokud píšu z nitra, musí být v mém umění obsažen, ať už přímo, či nepřímo. Čím srdce přetéká, to mluví ústa. Toto je určitě naprosto pravdivé pro mou poezii či mé písně – ty jsou řečla bych, velmi duchovní. Ale slam poetry či má budoucí rapová kariéra jsou více stylizované. Více pro publikum, lépe stravitelné. Pro většinu. Veřejné. Univerzální. Ale jelikož jsem to stále já, kdo píše či performuje, víra či její hodnoty vždy budou součástí mého umění, ať už je to zjevné, či skryté.

Jak se díváš na současnou českou „ateistickou“ společnost, je to s ní opravdu tak špatné?

No, upřímně, já se spíše koukám na současnou českou křesťanskou společnost a jsem naprosto zdrcená

a zklamaná. Ateisté totiž neříkají, kdo jsou, ale kdo nejsou. Jejich identita je tvořena negací – nevěří v Boha. No a? Nevypovídá to o ničem, co jsou, jen o tom, co nejsou. Proto vidím mnohem palčivější problém u křesťanů, kteří říkají: „My jsme Boží. Jsme Kristovi. Jsme jako Kristus! Jsme pravdiví, laskaví, milující, svobodní, spravedliví, moudří či prozíraví...“ No a to je obrovský problém, protože jejich pravá identita tomu většinou neodpovídá a z mé zkušenosti je to z devadesáti procent přetvářka, stylizace, idealizace vlastního já, lež. Proto mám pocit, že když přišel Ježíš na zem, mluvil především k lidem, co si říkali „věřící“ a přitom podle toho nežili. Proto s ateisty v zásadě nemám problém a vlastně by se mi ulevilo, kdyby si spousta křesťanů přestala říkat křesťani či se začala nazývat ateisty:-).

Jsi křesťanka, můžeš nám o sobě a vztahu k Bohu něco málo prozradit? Vedli tě odmala k víře rodiče?
Ano, byla jsem k víře vedena odma-

lička rodiči, ale mám pocit, že v Boha jsem opravdově uvěřila až v pubertě, kdy mi bylo cca 13 let. I tak jsem do svých šestnácti let bojovala s tím, že jsem si chtěla žít po svém a neřešit morální hodnoty. Cítila jsem ale silné vnitřní volání. Bůh se dotknul mého srdce a já vnitřně prožila, že ho chci následovat vším, kdo jsem. Tenkrát jsem se mu zavázala a tento závazek trvá až dodnes. Ano, musela jsem na vysoké škole projít cca pětiletou náboženskou dekonstrukcí, kde jsem se musela zbavit mnoha falešných přesvědčení, náboženských a církevních principů, které byly nezdravé a vlastně v zásadě protikřesťanské. Dekonstrukce mne málem stála mou vírou v Boha. V jednu dobu už jsem byla tak na pokraji, že jsem si říkala – já raději budu ateista, než aby má víra ničila druhé lidi, oddalovala mne od světa, ve kterém žiju a dávala prostor egu, strachu či nepochopení. V hloubi duše ale stále věřím, že pravá podstata křesťanství je čistá, pravdivá a dobrá. Cítím spojení s Bohem a důvěřuji mu. Jako své životní osobní poslání právě беру úkol zbavit (ve své hlavě) křesťanství všech model a pochopit, znovu prožít pravou podstatu křesťanství. Odkrýt samé jádro. Nalézt prvopočátek. A z něho vycházet. Žádná evangelizace, žádná svědectví, žádná agitka. Já nejprve musím pochopit, kdo je vlastně Bůh, kdo byl Ježíš, co znamená věřit a pak možná, jestli vůbec, někoho o něčem přesvědčovat. Vnitřně mám pocit, že to cítím a již chápu, že víra nemůže být jen o pocitu a že je potřeba, aby měla pevné základy v realitě i v ráci.

Člověk jako ty, který píše básně a jinak umělecky tvoří, zdá se mi, že musí znát svou vlastní identitu, ale zároveň ji stále hledá. Jak to je u tebe doopravdy?

Ano. V šestnácti letech jsem začala zjišťovat rysy mé osobnosti, ale až třeba ve dvaceti letech jsem začala chápat, co to znamená mít identitu. Tento pocit byl ale léta značně kolísavý a nekompletní. Postupně jsem zjistila, kdo jsem povahově, umělecky, rasově, duchovně, kulturně či vztahově. Stále jsem ale cítila, že zde něco chybí a trápila se. Stále mi uvnitř nebylo dobře. Již od adolescence se podezřívám z nějaké patologie, zkoušela jsem si najít poruchu, ale vždy tam něco nesesedlo, nehrálo, neznělo. Tento rok mi ale byla potvrzena má neurologická identita, má neurodiverzita a až nyní se cítím celá, plně v míru sama se sebou i s okolím. Byl to pro mě obrovský životní zlom, ale o tom třeba zase jindy. Mám pocit, že nějakým způsobem uvnitř znám svou identitu, ale celý život budu hledat její komponenty a to, jak se má zrcadlit v mém životě. Co to má vlastně konkrétně znamenat, co s tím, jak a kdy.

Studuješ psychologii, možná je to i důvod více poznat sebe sama, druhé. Můžeš nám prozradit nějaké tvé další životní plány, cesty, o kterých přemýšlíš?

Kvůli svému psychickému zdraví jsem své studium psychologie letos ukončila. Jeden z mých životních plánů tedy je jednou psychologii vystudovat. Dávám si teď ale na několik let určitě pauzu a prostor tedy dostaly mé umělecké talenty a aspirace. V první řadě je ale mým cílem, abych žila ve světě, kterému rozumím, s lidmi, kterým věřím a cítím se s nimi v bezpečí, a zajistila si náležitou podporu, kterou lidi s mými conditions potřebují. Postarat se sama o sebe. Být v bezpečí, v klidu, ve stabilitě, rutině, harmonii... Znovu se po letech dekonstrukce napojit hlouběji na Ducha, najít znovu Boha a stále ho nacházet v hlubších a hlubších dimenzích. A pokud se tak má stát, pak také rozvinout všechny talenty, co mi byly dány, a dotáhnout každý umělecký projekt, který mám v hlavě postavený do zdárného konce.

Mnozí tě také známe z tvého vlastního pořadu „OMG TALK SHOW“, kde své hosty, zajímavé osobnosti

Foto z natáčení s Tatánou Gregor Brzobohatou a Romualdem Štěpánem Robem, archiv štábu OMG.

zpovídáš často dosti otevřeně – nespoutaně. I přes to, že jsi hodně pohotová, překvapil tě někdo svou odpovědí?

No, asi moc ne. Zaprvé mám velmi špatnou paměť a mám pocit, jako by buď „OMG talk show“ ani neexistovala, nebo byla točena před deseti lety. Zadruhé mám tak velkou hlavu plnou všech posibilit, odboček a alternativních destinací, že mě máloco dokáže překvapit. Nejsympatičtější rozhovor byl ale s Taťánou Brzobohatou, ze které jsem cítila srdce, dobro a krásu, co jde zevnitř.

Chystá se další pokračování OMG, můžeme se těšit na další díly nebo na nějaký tvůj nový projekt?

Bohužel, OMG byl jednorázový desetidílný projekt. Po dotočení těchto dílů

se na moment zvažovala i druhá série, ale pak přišla druhá vlna koronaviru a z těchto plánů se upustilo. Plánuji ale co nejdříve začít pracovat na vydání mé básnické sbírky. Také bych ráda příští rok našla způsob, jak vydat album mých duchovních písní, které od šestnácti let píšu – projekt „Kapka“. V paralele s tím budu shánět hudebního producenta a pokoušet rozjet svou rapovou kariéru – projekt Klxxpxtrx. O toto vše ale budu usilovat pouze v případě, že mě to bude naplňovat, nikoli stresovat. Jen, pokud s tím bude v souladu mé mentální zdraví a přijdou takové příležitosti a situace, které do sebe a hlavně do mě budou zapadat a pomohou mi s praktickým vykonáním. Výkon ani takzvané „povolání“ (ať už duchovní či pracovní) pro mne nejsou na nej-

Foto: Literární klub SK

vyšší příčce. Mým hlavním projektem nyní bude žít v souladu, uvolnění a v pravdě. Co to znamená v praxi? Good question, let's see.

Ellen, děkuji za rozhovor

JANA PECHANCOVÁ

chvilka poezie

Choulím se v klubíčku vlny

Ellen Makumbirofa

choulím se v klubíčku vlny
plním
se protony
pro pocit,
kladu důraz
na klady
závady propotit
a k záporům zády
se otočit
a oni
kladou
žádosti
a žádají
podklady

musím se doložit,
jinak se složím
chci se dožít
avšak do žní
musím vše složit

a oči roní
protože
oni
brojí
hřeší,
ale neřeší
protože se bojí,

tak nevěří,
že jsem taková
ke komu ulehnu
a kdo mě pochová?
a už se ani nehnu
jsem hotová
sháním: něhu
tak kdo mě pochová?

obměkčit kameny
a utišit
divoké prameny

křičím:
věřte mi
a oni
krčí rameny

rovinou ovinout
křivé krátery
krúpějí slz
uhasit plameny

smutno
tak je mi
samotná
buším do bran
a luštím tajenky

však odpověď nulová

vlezu ti na klín
a ty mě pochováš

naivně
klečím na hlině
a prosím

pohled
pohlad
pomož
pomaž
podej poslední hřeb do rakve
a bodej

už cítíš, kým jsem,
vidíš pod slova?

no já už nevidím
víčka kovová
no já už nemohu
nohy z olova
no už mě ni není
vešla jsem do Boha

nyní
konečně
pod třešně
můžeš mě pochovat

Žádná svátost se neobejde bez modlitby – svátost pokání

Svátost pokání je jedním ze základních pilířů naší duchovní křesťanské existence. Jestliže chceme být v osobním kontaktu s Bohem, jestliže toužíme po souznění s Duchem svatým, pak není možné, abychom neprocházeli pravidelně pokáním, které nás jako voda živá obmývá a očišťuje od skutečných nečistot, které brání Duchu svatému v příchodu k nám. Tvrdě řečeno: bez pokání nám ani svátost Večeře Páně není k posile.

Pokání je pomocník k setkání se sebou samým, k otevření se pravdě o svých skutečích, myšlenkách a činech. Je to ten stav, který, když vezmeme vážně, dovolí nám unést pravdu o sobě samých a můžeme se nechat proměnit. S pokáním souvisí odpuštění, které dostáváme shůry a které nás obnoví k životu novému. „*Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.*“ Lukáš 19,10

V naší církvi je nejčastější příležitostí k pokání liturgie. Máme tam zdánlivě obecně nabídnuto vyznání hříchů a vin. Vyznáváme-li ale upřímně, obsahuje text naprosto vše, co je třeba: „*Odpusť nám a sílu poskytni, abychom se k tobě vrátili...*“

Možností je i osobní zpověď nebo zvláštní setkání. S osobní zpovědí je samozřejmě spojeno zpovědní tajemství. Zpovědník není tím, kdo vynáší soud, spíš tím, kdo nastavuje zrcadlo, kdo je člověku průvodcem ukazujícím překážky na cestě k Bohu. Společné setkání spojené s pokáním může být cestou k narovnání spleťtých vztahů ve společenství (např. rodiny), kde je Bůh tím, kdo uzdravuje minulé a otevírá dveře k další společné cestě bez křivd a zranění. Mapou této svátosti, tak jako jiných, je Boží slovo, mnohdy provázené promluvou duchovního. Vybraným pasážím z Bible se říká zpovědní zrcadlo. Takovým textem, který odráží naše nitro, může být desatero či přikázání lásky. Při kontaktu s těmito texty před námi vyvstávají skutečné obrysy našich činů, které jsme třeba chtěli vidět v lepším světle. Žádná svátost se neobejde bez modlitby.

O pokání

Pokání je vzdávání se něčeho, co jsme poznali, že do naší existence nepatří a poškozuje ji. Poškozuje nás i svět

kolem nás. A je jedno, že to svět ještě ani neví, že to ještě neprasklo, a třeba ani nepraskne. Ale nás to sžírá.

Pokání zástupné: Poznala jsem muže, který se staral o stádo. Stádo krav. Měl je na pastvině. Měl tam i krásný chlév. Ten postavil. Pastvinu obhospodařoval, koupil. Chodil za těmi krávami kontrolovat je, zajišťovat. Byl zootechnik, když se narodilo telátko a nejevilo známky života, tak je i rozdýchával z „čeniču do čeniču.“ Byl úžasný. Nakonec jsem se dozvěděla, že jeho otec byl desetiletí v družstvu, kde byly krávy uvázané řetězem v chlévu nakrátko. Neznaly nic než stát nebo ležet na jednom místě u žlabu. Celý život jen vykrmované, aby posléze, zahrnány klackem na korbu nákladáku, byly odvezeny na jatka. Jako dítě tam chodil. A to s ním zamávalo, že se rozhodl pokračovat zcela v opačném gardu. Pokání za svůj rod. Pokání za svého otce. Pokání za celý socialistický přístup ke zvířatům. Bylo to úžasné a naplňovalo mne to úctou a nadějí v budoucnost.

Pokání dohnané šilenstvím: Jednou za mnou přišla paní a usedavě plakala. Opravdu byla vnitřně úplně v koutě. Byla členkou jakési vyznavačské skupiny a provinila se rouháním. Tedy měla na mysli zaklení. A měla strach, že půjde do pekla. Trásla se a plakala neutišitelně. Když jsem z ní konečně dostala, čím se provinila, začala jsem se nahlas smát. Úplně jí to omráčilo. Chtěla se sebrat a odejít. Asi si myslela, že vstoupila do síně satanovy. Tak jsem jí ujistila, že hřích je: „*Hřích je nejčastěji překladem hebrejského slova chatta, užívaného v profánním i právním významu a značícího sejití z pravé cesty, určené zákonem nebo Bohem, minutí cíle.*“ (Biblický slovník, Novotný str. 223) Jinými slovy – hřích je, když se vědomě odkloníme od toho, co vnímáme jako dobré. V souladu se svým vnitřním vnímáním, když se namáčíme do škození sobě i druhým a zůstáváme v tom. Pokání je, když se vydáváme cestou k sobě samým, k čemu jsme tu určeni a tím naplňujeme sebe a obohacujeme druhé.

Pastýř, který pro marginálie vede svou ovečku k úzkosti, koná přesně proti popsanému postupu. Vede druhého od sebe sama do úzkých. Takový pastýř půjde do pekla... Hřích je celkové nastavení člověka, ne jednotlivost. Když čtu některá zpovědní zrcadla „*kolikrát jsi klel,olikrát jsi z lenosti nepomohl,olikrát jsi jel na výlet*

s někým, protože se ti líbí...“, vstávají mi vlasy hrůzou na hlavě.

Samozřejmě, že tu a tam klejeme, samozřejmě, že bychom raději jeli na výlet s někým, kdo nám sedí, nebo se nám dokonce líbí. Vždyť člověk není šablona, není stroj na dokonalost, jak ji někdo stanovil. Člověk je bytost mnohvrstevná, živá, zmítá jím kdeco a pokání má smysl ve chvíli, kdy shledá, že selhal. Že se minul sám se sebou, se svou životní cestou, se svým obzorem.

A Bůh je tak neskutečně velkorysý, že aby nám to došlo, někdy Hospodin způsobí, že zařídí nejdříve odpuštění, aby mohlo přijít pokání. Stačí se podívat na marnotratného syna.

Henri Boulad vypráví ve své knize Všechno je milost o zkušenosti, kterou

učinil jako učitel. Měl ve třídě postiženého žáka, který díky svému handicapu nebyl ostatními brán do party. A tak jim škodil. Byl zlý, zákeřný, nesnesitelný i při hodině. Boulad si ho vzal stranou a řekl mu: „Já vím, že ve skutečnosti za tím vším, co vyvádíš, se skrýváš ty, dobrý kluk se zlatým srdcem. A mám Tě rád, mám rád to tvoje srdce.“ Myslel to smrtelně vážně. Ten kluk hrozně plakal a přestal vyvádět, uklidnil se a kluci ho nakonec mezi sebe přijali. Ale nejdříve musel dostat to rozhrěšení, protože – tak to bylo – byl především moc zoufalý. A Boulad byl člověk s velikým srdcem, a tak nelhal a chlapec mu to mohl uvěřit. To je úplný opak kazatele, jehož hrozba přivedla zoufalou mladou ženu až ke dveřím mé kanceláře. Ten chlapec byl obdařen jhem. Ano i jeho je dar. Samozřejmě, záleží na úhlu pohledu, jak se na to díváme, jak to vnímáme. Kněz Boulad toho chlapce „povýšil“ na obdarovaného Bohem.

Ženy ze sovětského gulagu, kde se v ženské části tábora sešly samé manželky vědců a odborníků, vyprávěly, že to bylo tak strašné, jak i krásné. Celodenní dřina v lese, večer na barák, zhasnout a ticho. Našly se mezi sebou, poznaly se, začaly si pomáhat a vzájemně se chránit před bachaři. Začalo je pojit tak hluboké přátelství, tak hluboké pouto, tak absolutní jistota, že se nezklamou, nezradí a vždy se na sebe budou moci spolehnout, že když se dostaly ven do „normálního“ života, tak jedna vyznala: „Snad jsem se do toho lágru až chtěla vrátit, jak se mně stýskalo po těch ryzích vztazích, které jsem potom v běžném životě nenacházela.“ Takže i jeho může být požehnáním.

Tak to je, je-li člověk „zadobře“ s Bohem. Je v pokoji sám se sebou. Má-li v sobě uklizeno, je nachystán na přijetí Ducha svatého a jde-li cestou, která je tou správnou k cíli. Cílem je naše bytí v Bohu. Jsme-li v Bohu, můžeme mít stejnou sílu jako ženy v gulagu i my.

MARTA SILNÁ
farářka v NO Jičín
a Vysoké Veselí

VÍŠ, KDO JSI?

Život je o neustálém pohybu. I když sedíme a jsme v klidu. Srdce pumpuje krev a celé naše tělo je spjato s pohybem. Zažívání, dýchání, miliardy tělesných buněk se stále posouvají podle daných zákonitostí i neurčitých „náhod a nehod“. A co naše duše? Kam se ubírá, kam směřuje, nebo je snad stálá?

Náš duchovní život bývá poznamenán různorodým pohybem, jenž přináší situace, které často zvládáme podle naučených vzorců. Na pohyb života reagujeme podle zkušeností, které jsme časem nabrali a máme je hluboko v podvědomí.

Je nepřijemné si připustit, že naše postoje a duchovní stav ovlivňuje celá řada faktorů, které si mnohdy vůbec neuvědomujeme. Duše je propojena s tělem. Zažívání a prožívání je spojitá nádoba, které ne vždy rozumíme s patriční moudrostí a prozíravostí. Naše vnímání života bývá zrádné a „*Nejúskočnější ze všeho je srdce a nevyčísitelné. Kdopak je zná?*“ (Jr 17,9)

Najít prostor a čas pro „duchovní obnovu a posilu“ bývá pro nás složité. Pochopit tak úskoky srdce je samo o sobě vždy náročnou disciplínou. Těžce se nám lidem hledá odpověď na tu největší a nezákladnější teologickou otázku, kterou slavný jezuitský kněz a psychoterapeut Anthony de Mello shrnul do otázky: „*Víš, kdo jsi?*“ Víš to skutečně, sestro a bratře? Víš to, kdo jsi? Abychom nad těmito otázkami mohli rozjímat, potřebujeme se nejdříve vidět s odstupem. Nastavit sami sobě zrcadlo. Takové zrcadlo, abychom se poznali, rozuměli sobě i světu a obraz nebyl pokriven. Často nechceme vidět jací jsme a jací bychom měli být. Omlouváme se, nalháváme si, vidíme se v lepším či horším světle. Nejsme pravdiví k sobě samým, protože to je ta největší a nejtěžší práce – být k sobě pravdiví.

úryvek z publikace
POHYBY DUŠE,
Pavel Pechanec 2020

modlitby laiků

Požehnej nám, Pane

Hospodine, stvořil jsi nás ke svému obrazu, abychom chránili svět, který vyšel z Tvých rukou. Dal jsi nám zákon života, abychom žili šťastně a poslal jsi k nám proroky, abychom se k Tobě vrátili. Přicházíš k nám ve svém Slově.

Všemohoucí Bože, Otče náš, Ty jsi stvořil vše pro šťastný, plný a krásný život člověka. V Ježíši Kristu jsi nás povolal do církve svého lidu.

Pane, prosím Tě, abys byl i v tento čas se mnou, dodal mi sílu, abych i nadále mohla vykonávat a správně rozhodovat o všem co potřebuji ještě v životě vykonat... Děkuji Ti, Pane, za tvou pomoc a ochranu.

Pane požehnej našim náboženským obcím, našim domovům, našim rodinám a dej, aby nám nikdy nechybělo zdraví, pokoj, láska a Tvoje požehnání.

AMEN.

KARLA JÍNOVÁ
NO Nový Bor

Byla smířená a připravená – svátost útěchy nemocných

Naše církve klade velký důraz na pastorační péči nemocných. Někteří duchovní jsou nemocničními kaplany či kaplankami, jiní do nemocnic i jiných pobytových zařízení dochází za svými farníky, sousedy, známými – je to pravidelnou součástí jejich pracovního rytmu. Nenechat v tom druhého samotného, být s ním i v jeho propastech a temnotách, být s ním i v jeho strachu. Je tu Kristovo slovo, Kristova pomoc.

Svátost útěchy nemocných má svoji oporu v Písmu, v Ježíšově uzdravování a v jeho pověření nemocné uzdravovat. Dříve byla tato svátost zaměřována s tzv. posledním pomazáním, kdy se nemocnému udělal kříž posvěceným olejem. Olej měl být posvěcen biskupem, v mimořádných případech pouze knězem, a byl důležitou součástí svátosti. U útěchy nemocných se olej ani pomazání nepoužívá.

Poslední pomazání se mohlo dít i ve stavu těsně před odchodem z tohoto světa a nepočítalo s žádnou aktivitou nemocného. Jednalo se spíše o poslední svátost před odchodem k Hospodinu. Uzdravovací účinek svátostí nebyl příliš akcentován. Jinak tomu je právě u útěchy nemocných. Ta není určena pouze pro umírající, ale naopak pro nemocné. Jako Boží podpora v těžké chvíli. V popředí stojí modlitba a nemocný je posilován Duchem svatým skrze Boží slovo, dále pak zahrnuje zpěv duchovní písně, modlitbu Otčenáš a požehnání. Tato svátost bývá doplněna o pokání a Večeři Páně.

Když tyto odstavce píšu, vlastně nevím, zda moje první svátost útěchy nemocných, byla opravdu útěchou, zda to nebylo vlastně pomazání.

...jednou jsem od ní dostala dečku. Takovou růžovou malou dečku, vyšívanou po okrajích červenou bavlnkou. Vyšívaná byla pečlivě, s pevným stehem.

Tu pečlivost měla sestra Máslová v sobě. Vždy krásně upravená, učešaná, s pěstěnými nehty, zároveň však křehká a velice decentní. Poprvé jsem ji potkala ve sboru v Novém Městě, podruhé v Dobrušce a tam také zaznělo její přání. Abych ji připravila na smrt. Byla nemocná, měla rakovinu v terminální fázi, prý jí zbývají dva měsíce života. „Pro pána, jak mám

já někoho připravit na smrt?“ říkala jsem si. Byla jsem tehdy farářkou sotva pár měsíců a najednou tohle? No nic, odpověděla jsem jí, že se pokusím pro ni udělat vše, co budu moci.

Sestra Máslová, poté co vyléčila svoji diagnózu, razantně změnila svoji stravu a stejně tak razantně změnila přístup ke svému životu. Začala jsem ji navštěvovat v malém útulném bytě pod střechou, který byl plný různých věcí, a začaly jsme si povídat. Dvě hodiny uplynuly vždycky jako nic a měla jsem po nich pocit, že jsem složila onen pověstný metrál uhlí. Ona povídala a povídala jako proud řeky, mluvila o věcech, které v mládí a v dospělosti nechtěla vidět, smířovala se a odpouštěla. I přes ten obrovský věkový rozdíl mi říkala věci, které nikomu neřekla a které jí tolik let tížily. Smířovala se a očišťovala.

Nakonec jsem k sestře Máslové chodila déle než dva měsíce. Měla velkou radost z každého dalšího dne. Každý den byl malým triumfem nad lékaři, kteří nad ní vyřkli ortel. Její byt se

pomalou vyprazdňoval. Něco rozdala, něco vyhodila, mizely pohovky, obrazy, drobnosti a zůstávaly jen květiny. S těmi chtěla dožít. Urovnávala si vztahy se svými blízkými, potkávala jsem tam její dospělá vnoučata i její děti. A pak přišla chvíle, kdy byt byl skoro prázdný, na zvonění nikdo neodpověděl. Ještě ten den mi volala její rodina, že babičku převezli do Hospicu Anežky České. Když jsem za ní přišla byla hubička, usměvavá a unavená. Modlily jsme se. Za vše, co prožila, i za to, co ji čeká. Udělala jsem jí křížek na čelo, přečetla její oblíbené texty z Písma a podala Večeři Páně. Konec první sloky „Blíž k Tobě, Bože můj“ už jsem dozpívávala sama. Sestra usnula. Přijala svátost útěchy nemocných tak, jak si to představovala. Smířená a připravená. Ano, i když to byla píseň útěcha umírajících, než útěcha nemocných. Před tím po celou dobu naší „známosti“ ji odmítala, na to nám v našich hovorech nezbyval čas. Když jsem od ní odcházela, spala. Dodnes si pamatuji ten klid v její tváři. Byla jak z nějakého barokního obrazu, kde paprsky světla nedopadají, ale vycházejí směrem vzhůru. Vyzářovaly z té tváře – klidné, pokojné, očekávající.

ERIKA OUBRECHTOVÁ
farářka v NO Dobruška

Fake news mezi námi

Současný svět zdá se býti nesrozumitelným. Planeta je protkána sociálními sítěmi, jejichž prostřednictvím se na nás valí megabajty informací. Na Googlu denně položíme 3 bilióny dotazů, za minutu vyletí z našich počítačů na 200 miliónů mailů. I lidé vzdělaní, kriticky uvažující mají občas problém oddělit zrna od plev. Pokládáme si otázku spolu s Pilátem. Co je pravda?

Ještě dnes někteří věří, že Máří Magdaléna měla dítě s Ježíšem Kristem. Protože to napsal (vyfabuloval) Dan Brown v Šifře mistra Leonarda. Pokud by daný spisovatel tvrdil, že je to pravda, pak jde o *hoax*. Tedy ryze vymyšlenou zprávu, nemající oporu v dostupných pramenech. Pořouchlý jedinec si nemusí přímo vymýšlet, ale může jen *fabulovat*. Stačí, abyste mu uvěřili, že rudý kalich na černém taláru husitského duchovního znamená, že všichni husité jsou pijani vína, nedej Bože, alkoholici. (Vzdělanec ví, že jde o odkaz na kalich Ježíše Krista.)

Pokud vám bude někdo vnucovat trvale, opakovaně, neodbytně, usilovně a nevyhnutelně, že jen černá barva je ta správná, pak jde o *propagandu*. A pokud mu mnozí uvěří, že černou barvu (spolu s Covidem, třeba) vymysleli v pekle ilumináti, budeme hovořit o *konspirační teorii*. A pokud vás někdo natolik ohromí, že mu uvěříte, že všechno od vašich zubů až po Slunce na obloze je černé jako bota, pak jste se stali obětí *manipulace*.

Tyto termíny jsou velmi důležité, protože právě k nim přiřazujeme jeden z dnes nejpoužívanějších pojmů *FAKE NEWS* (v překladu doslova „falešné zprávy“). V podstatě jde o sousloví (nebo obrazy, kódy, znaky, symboly) coby nositele úmyslně nepravdivých nebo zavádějících informací. Někdy jsou fake news použity ve jménu dobré věci. Když se hodlali Spojenci vylodit během druhé světové války v Normandii, nechali vyrobit spoustu gumových tanků, dřevěných letadel, z lešenářských trubek, svařených těžkých děl, a to vše vystavili nacistům doslova před očima nedaleko Pas-de-Calais. Podařilo se jim natolik přesvědčit šíleného Hitlera, že právě tam se shromažďuje spojenecká expediční armáda, že k Pas-de-Calais nacisté shromáždili všechny své bojeschopné

divize. A Spojenci se jim zatím vylodili s armádou skutečných tanků, děl a letadel v Normandii. To je ukázka typického fake news.

Poněkud temným způsobem užívaly fake news totalitní režimy. Když estébáci chtěli zaútočit na církve, vybrali si katolického faráře Toufara a obvinili jej z toho, že zinscenoval pohyb půlmetrového křížku, který stál při jednom z jeho kázání za jeho zády. Podle fantasmagorie Státní bezpečnosti nebohý farář nainstaloval primitivní zařízení typu šňůrka, pružinka, klapka, pak pomocí skrytého provázku tahal za křížek. Ten se během jeho kázání hýbal a věřící se těšili, že v jejich kostele se stal zázrak – samozřejmě protikomunistický. Ale protože muži od estébé nebyli lidmi příliš vzdělanými, zakryli „hejblátka“ (která před tím samozřejmě sami nastražili) květinami. Protože šlo o dobu adventní, každý průměrně vzdělaný katolík (ano, i jiný křesťan) věděl, že o adventu se kytičky na oltář nedávají. A už vůbec ne tak, aby překryly skoro celý kříž. Komunisté se pak velmi divili, že ačkoli pouštěli dokument o „zločinném společení faráře Toufara“ v Týdeníku v biografu, lidé jim na jejich trik – fake news – neskočili.

Mohli bychom o fake news mluvit ještě mnoho, ale dovolte mi na závěr, abych vás upozornil na několik případů, které ještě dnes (kupodivu) mnoho lidí považuje za pravdivé, i když jsou to fake news. Vězte tedy, milí přátelé, že Země opravdu není placatá. Virus HIV (AIDS) není biologická zbraň, kterou Američané prostřednictvím infikovaných kondomů záměrně nakazili miliony Afričanů. Američané nám sem opravdu neposílali mandelinku bramborovou pomocí balónků. Nikdo nevynalezl lék na homosexualitu (už proto, že to není nemoc). V Rusku neroste obilí vysoké tři metry,

protesty proti prezidentu Zemanovi neplatí americká ambasáda ani Geroge Soros a neměl pravdu Karel Gott, když tvrdil, že za vším stojí ilumináti. Takovou moc nemají ani Židé z Protokolů sionských. Hitler ani Elvis Presley už opravdu nežijí...

Ale vyhlazovací koncentrační tábory opravdu existovaly. Autismus se nešíří očkovaním, vaši mysl nelze ovládnout tím, že budete hledět hodiny do monitoru počítače. Drtivá většina muslimů opravdu nechce znásilňovat bílé evropské ženy a většina Romů opravdu pracuje. Ledovce opravdu tají a kácení deštných pralesů má skutečně negativní dopady na naše životní podmínky.

Nedejme se tedy svést těmi, které nazýváme trolly a jejichž jediným cílem je, podsunout nám buď dílčí pravdivou informaci a na ní postavit lešení dalších polopravd a lží, nebo upravit váš pohled tak, abyste viděli skutečnost z jiné, tzv. alternativní strany. Je to stejné, jako když se budete dívat na krásný Sbor kněze Ambrože v Hradci Králové. Je jedno, díváte-li se směrem k hlavní bráně anebo z vrtulníku. Stále je to krásný komplex budov, jehož autorem je architekt Josef Gočár.

MARTIN CHADIMA
farář v NO Přelouč

Jak si vzpomínáte na svůj první den ve škole?

Anketa o našich prvních školních dojmech napříč generacemi

Ervín Kukuczka

farář v Žamberku a Nekoři

První den v první třídě si nepamatuji. Bylo to v roce 1950 ve Slezském Jablunkově. Důsledky únorového převratu došly později. Ostravsku se říkalo „ocelové srdce republiky.“ S hutníky a havíři to bylo jiné než jinde. Ve třídě jsme měli vedle tabule na zdi Stalina a Gottwalda a nade dveřmi byl kříž. Ještě se „nesoudruhovalo“ a „necestprácovalo“. Vyučování začalo modlitbou. My sirotci jsme dostávali od různých organizací šatstvo a já dostal kabát, který mi byl hodně velký. Sloužil mi několik let.

Nosili jsme si do školy plechové hrníčky a lžiči. Paní školníková vařila různé výživné polévky. V deset hodin o hlavní přestávce jsme je mívali ke svačině. Seděli jsme porůznu na schodech a jedli polévku z plecháčků.

Ještě pár let jsem měl jako jediný ze třídy dřevěný penál. Spolužáci už měli koženkové, ale ve třetí třídě mi tatínek k narozeninám dal potřebný obnos a já si mohl konečně koupit penál koženkový, jaký měli ostatní spolužáci.

Benjamin Mlýnek

farář ve Velkých Hamrech, Jenišovicích, Držkově a Semilech

Hola hola, škola volá ... tento, dle mého soudu nepřilíš povedený slogan, mám skutečně spjat s mými prvními krůčky v procesu vzdělávání. Musím ale začít poněkud ze široka.

Léto jsem od malička prožíval u babičky na venkově. A když se ohlížím zpět, hodně hluboko do minulosti, tak mi vychází, že to bylo někdy kolem svátku sv. Anny v roce 1959. Chodili jsme tehdy s rodiči každoročně do Stránčic na Anenskou pouť a při zpáteční cestě mi bylo řečeno: „Tak ještě měsíc a už ti to brzo začne. Škola volá!“

Tenkrát jsme v Praze bydleli v Nuselském údolí pod Vyšehradem, ale škola, která mě očekávala jistě s otevřenou náručí a údajně „volala“, se nacházela poměrně daleko v Boleslavově ulici na Praze 4. Pro upřesnění: byla to horní budova dvou škol, kdy v té dolní se o hodně později odehrává část známého filmu *Vratné lahve* se Zdeňkem Svěrákem v roli učitele, chystajícího se do důchodu.

Školu jsem znal už dřív, chodili jsme kolem ní na procházky a maminka mi vždycky připomínala, že tam budu už brzo chodit. Když pak nazrála doba a přišel konečně onen den D, nemohl jsem si svým dětským rozumem vysvětlit, jak je to možné, že by škola mohla volat. Byl jsem zvědavý, jestli ji uslyším.

A dočkal jsem se. Slavnostní zahájení nového školního roku se vždycky konalo na školním hřišti. V duchu se stále ještě vidím stát mezi třicítkou stejně slavnostně oblečených budoucích spolužáků udivených z toho, co se kolem děje, a hlavně bude dít. A za námi postupně nastupovaly ostatní třídy se svými učiteli. Já jsem pořád netrpělivě čekal, zda škola zavolá.

Najednou se to stalo. Dlužno říci, že zvuková technika v tom čase byla doslova v plenkách. Posuďte sami: dvoumetrové štafle, na jejichž vrcholu bylo přidrátované něco neznámého a ošklivého, s čímž jsme se posléze během školního roku důvěrně seznámili a co nám čas od času zpestřovalo ustálený tok vzdělávacího procesu.

Ano – školní rozhlas. Tedy přesněji reproduktor, jak se dříve odborně říkalo *tlampač*, s dřevěnou ozvučnicí o rozměru cca 0,5m x 0,5m, s látkou zakrytým zvukovým otvorem. Tento vrchol tehdejší zvukové techniky byl umístěn v každé třídě na čelní stěně v rohu pod stropem a pod ním na nás po celou dobu základní školní docházky bdělým otcovským okem shlížel tehdejší prezident Antonín Novotný. Pod čarou podotýkám, že stejný reproduktor školního rozhlasu hraje svou humornou roli ve filmu *Obecná škola*. Od štaflí vedl kabel přes celé hřiště do okna ředitelny, odkud se vysílalo.

Ale vraťme se na školní hřiště mezi nastoupené žáky. Ta podivná neznámá věc na štaflích zachrchlala, zapraskala a pak se snažila celé hřiště naplnit hudbou. Hudba to byla krásná, povznášející – ano tehdy ještě celá Československá státní hymna. Bylo to poprvé, co jsem ji slyšel v tak velkém shromáždění a od té doby, i když pár not ubylo, vždycky v této situaci prožívám zvláštní rozechvění a pohnutí. Možná jsem to tehdy, před těmi více než šedesáti lety, cítil také tak, že ke mně touto hudbou volá a promlouvá moje škola. Potom se z vrcholu štaflí ozvala další hudba. Ta už nebyla tak příjemná, i když nám potom ve třídě soudružka učitelka vysvětlila, že to byla hymna našeho přítele nejménějšího, kterého máme mít rádi. Tak tomu jsem moc nerozuměl, bohužel.

Potom škola prostřednictvím chrchlavého reproduktoru na štaflích skutečně promluvila lidským hlasem. A ne ledajakým. Jak jsem si zpětně vyhledal na internetu jeho jméno, tak k nám tehdy promlouval přímo sám ministr školství a kultury František Kahuda. A nakonec škola promluvila hlasem soudružky ředitelky. Z jejího projevu mi v paměti neutkvělo také vůbec nic, ale mám pocit, že i její projevy byly každý rok téměř stejné.

Nakonec jsme dostali od pionýrů v bílých košilích a rudých šátcích dárek na památku. Kapesníček s láskou zhotovili starší spolužáci v hodinách ručních prací. Už nás bolely nohy a tak

jsme s povděkem kvitovali závěrečný slavnostní pochod vlajkové čtyry základní organizace školní pionýrské skupiny, jako důstojnou tečku za svátečním dopolednem.

První den ve škole – nic moc. Už jsem se těšil domů.

Aleš Tomčík

farář v Nové Pace

Na samotný první školní den (září roku 1978) si už moc nevzpomínám. Vše se mi ale v počátcích školní docházky do prostějovské základky usazené v sídlištním komplexu zdálo velkolepé. Ať už to byla rozlehlá budova školy s přilehlým sportovním areálem vystavěná v duchu socialistického realismu, věrně vyvedená Leninova plastika v životní velikosti na zdi prostorného atria vítající nás – novou generaci nadějných zítřků, anebo jídelna zvící hangáru, z něhož se o polední přestávce jako klikatý had vinula fronta bez konce. Také spleť chodeb, labyrint učeben a kabinetů, a nesmím zapomenout – úžasní byli především spolužáci a stále usmívavá paní učitelka třídní – to vše na mne v prvních týdnech udělalo dojem. Patřím k tzv. generaci Husákových dětí, a tak jsme nastupovali v počtu převyšujícím stovku prvňáčků do celkem čtyř tříd. V nich pak každé ráno burácel optimisticky laděný pozdrav spojený s příchodem pedagogky: „Dobrý den, soudružko učitelko!“

Výdobytků moderního socialistického školství jsem ale moc neužil. Po přestěhování do Kutné Hory, jsem s dalšími vrstevníky nastoupil, z kapacitních důvodů, do příměstské školy v Sedlci. Ta už tak vybavená nebyla.

Ve třídě jsme topili uhlím, v tělocvičně, kde nám šla pára od úst, se naopak zahřívali pohybem. A také paní učitelka byla povolána z rezerv k výuce v poměrně pokročilém věku. Okolí ale skýtalo jiné příležitosti. Okupovali jsme přilehlý hřbitov, potají lezli do areálu Kostnice a hráli si s ostatky, bruslili na zamrzlém rybníku státního statku, testovali cigarety značky Mars, lovili v potoce pijavice, v opuštěném dole hledali kočičí zlato. A v žákovské knížce se začaly objevovat první poznámky. To už je jiná kapitola. Ale moc rád bych si to zopakoval...

Petra Šenková

kazatelka v Rychnově nad Kněžnou

Do první třídy jsem nastoupila v září 1981. Moje třídní se jmenovala Muthsamová a musím přiznat, že to byla ta nejlaskavější učitelka na světě. Už nežije, ale doposud na ni se spolužáky na srazech vzpomínáme. Z prvního školního dne si moc nepamatuji. Jen mi utkvělo v paměti to, když jsme museli všichni předstoupit před třídu a představit se. Jedna holčička se představila jako Růženka a já se divila, že se někdo může jmenovat jako pohádková bytost.

Další věc, na kterou nezapomenu, se týká až průběhu školního roku. Do naší třídy chodilo spoustu kluků, ale jeden z nich byl něčím zvláštní. Nejen že byl z nich nejvyšší, ale lišil se i jinak. Byl věřící a já jsem se doposud s věřícím člověkem nesetkala. Rodiče mě k víře nevedli a můj děda, člen naší církve, se mnou zatím o své víře nemluvil. Ale ten chlapec ano. Jednou jsme seděli v čekárně dětského lékaře a čekali, až přijdeme na řadu. A on se

rozpovídal o Bohu, o posmrtném životě a dalších věcech, o kterých jsem neměla ani tušení. Mluvil o tom se samozřejmostí, bylo to součástí jeho života – pocházel z katolické rodiny. Mně se to moc líbilo a uvěřila jsem mu. A ani na chvíli jsem nepochybovala, že všechno je tak, jak říká. Bylo to moje první setkání s vírou.

Eliška Silná

kazatelka v Jičíně

Do první třídy jsem šla v roce 1990, což byl první rok nové éry. Tento přelom se podepsal už na mé předškolní docházce. Nová doba mnohým přinesla spoustu nejistoty, mnohdy hraničící s úzkostí. Já jsem například trnula, protože už jsme neměli mít ve školce soudružku učitelku, ale paní učitelku a soudružka učitelka byla nesmírně hodná a spravedlivá žena. Naštěstí mě doprovodila až k prahu školy – řečeno obrazně. První školní den si pamatuji spíš matně... ale rozhodně vím, že moje první třída měla ještě stupínek – což bylo něco! Byli jsme snad poslední třída v celé škole, nejspíš i v celém městě, kde stupínek zůstal a tuto raritu jsme si patřičně užívali. Už jako malí jsme vnímali, že jde o něco archaického, relikv starých časů a že to možná nebude nastálo... což se potvrdilo.

V naší škole byla objevena dřevomorka a my se už ve druhé třídě všichni stěhovali do jiné budovy... a tak to bylo celou moji školní kariéru, každá škola, kterou jsem navštěvovala, se po mém odchodu začala opravovat a já si mohla vychutnávat poslední dozvuky starých časů.

Stalo se, stane se...

Mnohé náboženské obce naší diecéze připravily program a zapojily se 28. května 2021 do projektu Noc kostelů.

Dne 12. června 2021 se ve Škodějově za účasti patriarchy církve Tomáše Butty a královéhradeckého biskupa Pavla Pechance uskutečnila bohoslužba u lesní kaple Dr. Karla Farského. Zde jsme také s vděčností vzpomněli na sestru farářku Ladu Prokúpkovou Kocourkovou, která zde před 20 lety přijala své kněžské svěcení.

Dne 19. června 2021 se v Praze konal volební sněm CČSH, kde byl zvolen patriarchou církve na další sedmileté období bratr Tomáš Butta.

Náboženské obce Královéhradecké diecéze oslavily svátek MJH, kde setkáními v náboženských obcích připomněli stále aktuální Husův zápas o životní pravdu. Setkání se zúčastnilo téměř 20 náboženských obcí. Projekt Večer pro MISTRA JANA byl podpořen Ministerstvem kultury ČR a Královéhradeckým krajem, děkujeme.

5. července 2021 se v Hradci Králové uskutečnil benefiční koncert pro zvonohru. Ve Sboru kněze Ambrože na harfu hrála Kateřina Englichová, na housle ji doprovodili Ondřej Lébl a Václav Dvořák.

Dne 28. srpna 2021 se v Hradci Králové uskutečnilo diecézní shromáždění Královéhradecké diecéze Církve československé husitské.

V neděli 29. srpna 2021 se ve Valdštejnských zahradách Senátu Parlamentu České republiky uskutečnil koncert na dokončení projektu ZVONOHRY v Gočárově Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Koncert zařídil senátor Jan Holásek, vystoupil chlapecký pěvecký sbor Boni Pueri a klavírista Matyáš Novák.

Ve dnech 17. – 19. září se v Hradci Králové uskutečnilo Setkání mladých CČSH

a jejich přátel. Těšte se na přednášky, divadlo a diskuzní programy, inspirační workshopy a další aktivity. Zahraje kapela Goji, nebudou chybět pravidelné modlitby a písně.

Dne 22. září se v některých našich sborech uskuteční Noc literatury, kde na netradičních místech v městech celé ČR čtou známé osobnosti současnou literaturu evropských spisovatelů – další vhodná možnost, jak naše sbory otevřít veřejnosti.

Na pátek 24. září 2021 se v Hradci Králové připravuje v rámci Večera pro MISTRA JANA „AmbrožFEST“ s divadlem, workshopy, koncertem Jaroslava Hutky aj. Při večeru s podtextem „hledání pravdy“ si připomeneme 50 let (8. října 1971) od přijetí přízviska „husitská“ do názvu naší církve.

V říjnu Královéhradecká diecéze CČSH vydá barevný stolní kalendář ROK POKOJE 2022 s liturgickým kalendářem, k dostání u vašich duchovních.

Oslavy MJH v Hlinsku

Letošní oslavy u pomníku Mistra Jana na Skalce nad Hlinskem byly provázeny tradičně širokou účastí bratří a sester nejen z našeho sboru, ale tentokrát se zúčastnili též někteří členové z NO Praha Radotín, kteří využili příležitosti při svém putování naším krajem. Jejich cesta měla poněkud širší význam, jelikož jedním z nich byl katechumen, tedy čekatel křtu, který má k našemu kraji velmi úzkou vazbu. S bratrem farářem Hronem se rozhodli podniknout toto putování kolem řeky Chrudimky, jež mělo vyvrcholit právě

křtem a přijetím novokřtěnce do jejich pražské náboženské obce. Řadu let již na naše pozvání reaguje též několik jednotlivců z řad bratří evangelíků, kteří se rádi zúčastňují oslav u pomníku MJH společně s námi v družné bratrské atmosféře. Popřálo nám příjemné počasí, dokonce jsme dopravili na místo i přenosné varhany, a tak jsme se radovali, že tato již letitá tradice setkávání na Skalce nad Hlinskem je stále živá, oblíbená a nese Husův i Farského svěží punc bohoslužeb v lůnu přírody.

RUDOLF ŠPAČEK
farář NO Hlinsko

Co se naší společností ztratilo?

Letošní synoda duchovních a kazatelů Královéhradecké diecéze Církve československé husitské se uskutečnila 16. června 2021 v Hradci Králové. V rámci biblického semináře jsme vyslechli přednášku doc. Jiřího Beneše, diskutovalo se nad dalším fungováním a hospodařením v NO naší diecéze, mohlo se po delší době „covidové odmlky“ promluvit s kolegy. V úvodu na téma roku „Radost“ kázala sestra Jana Wienerová, farářka v Broumově.

Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali. (Izajáš 66,10)

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude strážít vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Filipským 4,4-7)

Má-li nějaká žena deset stříbrných mincí a ztratí jednu z nich, což nerozsvítí lampu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji nalezne, svolá své přítelkyně a sousedky a řekne: „Radujte se se mnou, poněvadž jsem našla peněz, který jsem ztratila.“ Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání. (Lukáš 15,8-10)

Radost. Ano – téma našeho diecézního roku; ano – jeden z duchovních darů. Žít bez radosti zabíjí každou radost... Život bez radosti zabíjí život. O tom by vám mohli vyprávět všichni „depre-sáři“. A že jich poslední dobou přibýlo! Dokonce i mezi dětmi. Nepřítomnost radosti, to je znamení životní nouze. A člověk dnes zřejmě potřebuje pochopit, že je v nouzi. A svou nouzi rozeznat a poznat (i když si žije, jak se předkům nikdy nežilo). A aby se začal rozhlížet, kam že se zakutálela radost... To zakutálení není jen důsledek pandemie. Jde o daleko hlubší ztrátu a je třeba si ji uvědomit. Je to ztráta ukotvení, zakořenění, ztráta pravdivosti. Je to naléhavá záležitost! Těch ztrát je mnoho: existenční ohrožení při podnikání, ztráty zaměstnání, ztráty v rodině, kde někdo umřel. Ztráta

důvěry a soudržnosti ve společnosti. Je třeba začít hledat to nejpodstatnější. Té ženě v Ježíšově podobenství se neztratila ani jehla, ani brýle, ani parfém. Té se ztratila mince, která by jí umožnila pořídit si: jehlu, brýle, parfém... Ztratila prostě něco základního, co zprostředkuje přístup k tomu ostatnímu potřebnému. Pokud se člověku ztratí radost, ztrácí přístup k mnohému dalšímu. Přestává mít užitek z toho, co všechno ještě vůbec má.

Co podstatného, z čeho radost vzchází, se naší společností ztratilo? Co se to zakutálelo? Jak to najít? Nejspíš bude třeba vymést dům. Kolik zbytečnosti v tmavých koutech! Kolik marnosti! Kolik špíny! Ach jej! – A přece: tamhle někde v pavučinách, v pradávnm prachu se něco leskne. Jakže to kdysi napsal Farský? Že našel „v blátě zašlapanou perlu, perlu české zbožnosti.“ Ano – to ztracené v našem národě je víra.

A tak není nakonec (nebo naopak napřed?) třeba vymést i ten náš církevní dům? Jeho předimenzovanost. Jeho harampádí. Jeho „skladištěta“ zbytečnosti. Jeho těžkopádnost, stesky, ukřivdénost, lítosti a malověrnosti. Je třeba se ptát, cože to hledáme v našich tmavých koutech. Po čem se ohlížíme? Co potřebujeme ve své církvi, ve svém společenství najít? Co nám nějak podstatně chybí?

Řekla bych, že radost není věc euforie, věc emocí, ale záležitost nalezení. Jako ta žena z podobenství – hledala něco zásadního, něco, co jaksi chybělo do plnosti. A když všechno vymetla, vysmejčila, vyklidila a našla to, měla takovou radost, tolik radosti, že se o ni musela podělit! Sezvala sousedky a přítelkyně, nachystala pohoštění – a možná utratila i víc, než jakou hodnotu měl ten nalezený peněz. Ale

daleko větší cenu než peněz měla v tu chvíli její radost, sdílená radost.

Lidi zlatí, copak to, co nalzáme ve víře uprostřed ztrát, víření, zmatků, truchlivosti a bolestí tohoto světa, není cennější než nějaký peněz? Copak to, že nalzáme

a známe přístup k prameni Boží milosti, není věc tak úžasná, životodárná, radosti-dárná, že bychom se o to měli sdílet se všemi okolo? Neměli bychom je přizvat, pohostit je z toho zdroje? Copak to jde nezářit radostí, když víme, že Království Boží je záležitost nejen zaslíbená, ale často i reálně žitá – s Kristem mezi námi? S Kristem vprostřed nás?

Tady bych mohla skončit. Je to výzva – tak tedy nechme se vyzvat. Jenže běžný život probíhá ve všedních a někdy i bolavých souřadnicích. Spíš než o výzvu, spíš než o pobídnutí k něčemu, co snad někdo ani necítí a jeho úsměv by se stal křečí, jde o paradox. „Protože je třeba vytrvat na cestě, dělat to nejlepší, co člověk dokáže, řídit se víc svým svědomím než okolím – čili jít často osaměle proti proudu... Ovšem jinak nelze, pokud evangelium o kříži nečteme nadarmo.“ (Tomáš Halík)

Zdeněk Svoboda to v jedné básni vystihl velmi jemně. Napsal, že lidským žitím se může valit kalný tok bolesti a strastí, ale přesto u dna té řeky může svítit – radost, radost, radost. Dejme si nadělit ten paradox víry – a radujme se v Pánu vždycky.

JANA WIENEROVÁ
farářka NO Broumov

Osobnost diecéze 2021

V roce 2021 byl při diecézním shromáždění oceněn Osobností diecéze 2021 bratr **Leoš Vágenknecht** z náboženské obce v Novém Boru a **sestra farářka Lada Prokůpková Kocourková** in memoriam, ocenění s poděkováním převzal její manžel Josef Prokůpek.

Je vždy tam, kde je třeba

Ing. Leoš Vágenknecht, 1940. Bratr Leoš Vágenknecht je velmi svědomitým a precizním předsedou rady starších v náboženské obci Nový Bor. Doprovází bohoslužby hrou na varhany, je trpělivým strážcem „času i zvuku“ kostelního zvonu a bratrem, který je vždy pohotově tam, kde je třeba pomoci. O jeho obětavosti a soukromé životnosti s náboženskou obcí svědčí i to, že se svou ženou Jiřinkou vždy ochotně poskytují svůj dům k formálním i neformálním setkáním náboženské obce.

Cesta bratra Leoše do náboženské obce Církve československé husitské v Novém Boru vedla různými městy, ale také konfesemi. Narodil se v roce 1940 v Nové Pace. Zde také až do dob svého středoškolského studia chodil, díky mamince, pravidelně každou neděli do katolického kostela. Po vojně se odstěhoval za práci do Prahy, kde založil rodinu a společně se svou paní vychovali čtyři děti. Celý život působil jako vývojář v oblasti elektrotechniky.

V roce 1990 se s manželkou odstěhovali z centra Prahy do malebného Janova u Sloupu v Čechách, nedaleko Nového Boru. Zde společně nejen přebudovali dům a vytvořili zahradu, ale také potkali farářku Elišku Raymanovou, která je přivedla a následně aktivně zapojila do života novoborské náboženské obce. Bratr Leoš se svou ženou společně přestoupili do naší církve a na hradě Sloupu poté stvrdili svou víru biřmováním s požehnáním od bratra biskupa Štěpána Kláska.

Bratr Leoš Vágenknecht byl vždy velice činorodý. Před 15 lety však ještě netušil, že je před velkým projektem – vybudování nového kostela. Stalo se, že kostel, kde se náboženská obec scházela, vyhořel a nebylo kde se scházet. A tak po boku sestry farářky Raymanové, sestry Karly Jínové a dalších sester a bratrů, jak z naší husitské, tak z Českobratrské církve evangelické, se bratr Leoš vrhl do velké renovace původně starokatolického kostela v blízkosti hřbitova v Novém Boru Arnultovicích. Nový kostel církvi poskytlo město a přestavba z původně vestavěných dílen se zvládla díky nad-

šení za jediný rok. 8. května 2008 tak obec společně oslavila vysvěcení kostela a jeho opětovnou proměnu v bohoslužebný prostor, které využívají obě církve.

Bratr Leoš dbá, coby předseda rady starších, na řád, přesnost a plnění naplánovaných úkolů v novoborském společenství. Což nemá v náboženské obci plně aktivních a činorodých sester a bratrů, které mají mnoho dalších nápadů, vždy jednoduché. Společně s bratrem Liborem udržuje kostel po technické stránce a řídí drobné i větší opravy. Je vždy tam, kde je třeba, nezapomíná ale ani na vlídné slovo, které potěší. V loňském roce, kdy si novoborská náboženská obec připomínala 70. výročí, bratr Leoš společně se sestrami a bratřími oslavil své významné životní jubileum.

Bratr Leoš je nedílnou součástí kostela Svátého Ducha v Novém Boru i církve. Děkujeme Pánu Bohu za jeho službu, lásku a nasazení.

Skromná a vnímavá

Mgr. Lada Prokůpková Kocourková, 1969. Po ukončení základní školy sestra Lada vystudovala gymnázium v Semilech, poté chemicko-technologickou fakultu v Pardubicích – bakalářské studium a začala pracovat jako vodohospodář specialista. Absolvovala kazatelský kurz, v roce přijala jáhenské svěcení a byla ustanovena do náboženské obce v Semilech, kde působila od roku 1995 zprvu jako jáhenka. Ve druhé polovině 90. let také začala dálkově studovat Husitskou teologickou fakultu UK v Praze. Kněžské svěcení přijala při slavnostních bohoslužbách ve Škodějově 16. června 2001 a zároveň byla ustanovena do NO v Semilech a Bozkově. Dalším jejím studiem byl kurz nemocničního kaplanství při ETF UK v roce 2015.

Od samého začátku usilovala o to otevřít dveře sboru co největšímu počtu lidí, neboť si uvědomovala, že duchovno je součástí vnitřní výbavy každého člověka, nejen věřícího. „To

Foto: Hedvika Zimmermannová.

Foto: Šárka Bažantová.

neznamená, že každý hned musí začít navštěvovat bohoslužby, ale může být osloven mnoha dalšími způsoby," říkala. V semilském sboru sestra Lada Prokúpková Kocourková pořádala koncerty, přednášky, komponované literární pořady, výstavy či divadelní představení. Zároveň nezapomněla ani na další důležitou složku působení církve, a to službu sociální. Už od roku 2002 díky ní nabízí semilský sbor Církve československé husitské pomoc sociálně a zdravotně handicapovaným spoluobčanům. Sestra Lada kromě své farářské práce, které se věnovala v plném a obdivuhodném nasazení, zajišťovala mnoho dalších služeb nad rámec svých povinností. Jejím velkým dílem byla kompletní rekonstrukce významné modernistické stavby Sboru Dr. Karla Farského v Semilech, která probíhala v letech 2002 až 2006 za podpory Nadace Českého ráje Karla Horáčka. Díky rekonstrukci byla tato výrazná tvář Semil prohlášena Ministerstvem kultury České republiky kulturní památkou.

Sestra Lada Prokúpková Kocourková prožila celý život v malém domku v Dolní Sytové, kde také vychovala své dvě dcery. I když rodné údolí Jizery milovala, často a ráda vyjížděla za poznáním do různých koutů světa se svými přáteli. Z cest si pak přivážela

mnoho postřehů a fotografií, jež zpracovávala do fotoknih. Často jsme také mohli sestru Ladu slyšet barvitě vyprávět při cestopisných přednáškách o Rumunsku, Albánii, Sardinii... Jako farářka vždy chtě nechtě dodávala společenstvím jistý evangelizační rozměr: „Jednou se mi s partou, jak jezdím, stalo, že jsme měli plán zajít v neděli do starých kostelů. Došli jsme tam a oni mne prosili, abych udělala pobožnost. Tak jsem se pomodlila, poděkovala za krásný den a zazpívala písně z Taizé, aby se mohli přidat i ti, kteří běžně do kostela nechodí. A přidali se! Většinou se člověk setkává s lidmi, kteří o sobě tvrdí, že jsou nevěřící. Na začátku na tebe hledí jako na tu divnou, na tu farářku, a jak tě poznávají více, předsudky slábnou. Vždycky si tě někdo najde...“ (Z rozhovoru v Mostech III/2019.)

V roce 2018 sestra Lada onemocněla. V jejím okolí se nenašel nikdo, kdo by jí nepomohl. Vedle dcer jí velkou oporou byl její manžel Josef Prokúpek, který jí stál po boku ve všech jejích strastech posledních let.

Sestra Lada Prokúpková Kocourková byla nesmírně skromná, vnímavá k potřebám druhých. Dokázala lidi přijímat takové jací jsou, a především si všimla jejich dobrých vlastností. Dávala jim tak vzrůst povzbudivým dobrým slovem či laskavým úsměvem.

mosty

Královéhradecké diecéze
CČSH

Čtvrtletník

3/2021

Ročník V

Registrace

MK ČR E 22824
ISSN 2570-5431

Vydává

Královéhradecká diecéze
Církve československé husitské,
Hradec Králové.

Číslo a den vydání:

3/1. 9. 2021

Kontaktní adresa

Královéhradecká diecéze CČSH
Ambrožova 728/3
Hradec Králové 500 02
IČ: 62695720
dieceze.hradec@ccshk.cz
tel.: 608 404 746
<http://www.ccshk.cz/>

f Královéhradecká diecéze CČSH

Redakční rada

Kateřina Havelková
Martin Chadima
Štěpán Klásek
Miroslava Mlýnková
Erika Oubrechtová
Pavel Pechanec
Jana Pechancová
Vladislav Pek
David Smetana
Aleš Toman

Odpovědná redaktorka

Jana Pechancová

Sazba & tisk

Tiskárna H.R.G. Litomyšl

Podpořeno z Fondu rozvoje
Královéhradecké diecéze CČSH.

SETKÁNÍ MLADÝCH CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ
A JEJICH PŘÁTEL

VZHŮRU NA DRINK!

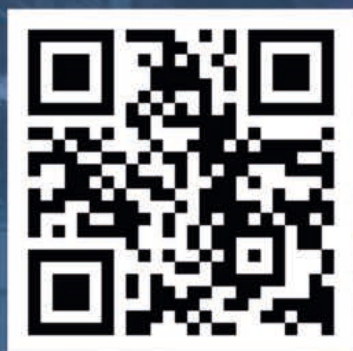
17. - 19. ZÁŘÍ 2021

HRADEC KRÁLOVÉ

WORKSHOPY · DIVADLO · KONCERT · PŘÁTELSTVÍ
INSPIRATIVNÍ HOSTÉ · MODLITBY S KAPELOU
OSOBNÍ VÝZVY · DISKUSE · POVZBUZENÍ

„VZHŮRU, KDO ŽÍZNÍTE,
POJĎTE K VODÁM!“

IZ 55,1A

WEB: SETKANI-CSSH.CZ

IG: @SETKANIMLADYCHCCSH

FB: MLADÍ CČSH

